

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

po rozpoznaniu posiedzeniu niejawnym w dniu 21 marca 2018 r. w Warszawie

sprawy W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 15 listopada 2017 r., znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 1 grudnia 2017 r. **W. K.** złożyła za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 15 listopada 2017 r., znak: (...), odmawiającej ponownego przeliczenia emerytury.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wyjaśniła, że decyzją z dnia 25 maja 2013 r., znak: (...), została jej przyznana emerytura z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Wysokość tej emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej, tj. z uwzględnieniem pobranych kwot emerytury wcześniejszej. W decyzji zaznaczono, że niniejsze emerytura zostaje zawieszona, ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym. Odwołująca zaznaczyła, że nadal otrzymuje emeryturę wg starych zasad. Podkreśliła, że przepisy, które przewidują, że podstawę obliczenia powszechnej emerytury, przyznawanej po uprzednio pobieranym świadczeniu pomniejsza się o kwoty emerytury obliczanej wcześniej weszły w życie 1 stycznia 2013 r. Dodała, że powszechny wiek emerytalny osiągnęła dnia 4 marca 2012 r. Wobec tego, w jej ocenie, przepisy te nie powinny mieć zastosowania do jej sytuacji. Tym samym jej emerytura nie powinna być pomniejszana o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranej emerytury wcześniejszej. Mając na względzie powyższe, wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ponowne wyliczenie wysokości emerytury (odwołanie z dnia 1 grudnia 2017 r., k. 2-4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 15 grudnia 2017 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wskazał, że odwołująca w dniu 18 października 2017 r. złożyła wniosek o emeryturę. Po rozpatrzeniu wniosku odwołującej organ rentowy decyzją z dnia 15 listopada 2017 r. odmówił jej prawa do wnioskowanego świadczenia, ponieważ odwołująca ma już ustalone prawo do emerytury powszechnej na mocy decyzji z dnia 23 maja 2013 r., znak:(...) Organ rentowy zaznaczył, że odwołująca nie skarżyła decyzji z dnia 23 maja 2013 r., dlatego stała się ona prawomocna.

Nadto organ rentowy podkreślił, że we wniosku z dnia 18 października 2017 r. odwołująca w żaden sposób nie skonkretyzowała swojego roszczenia. Dopiero w odwołaniu podniosła, że wnosi o ponowne ustalenie wysokości emerytury, bez pomniejszania jej wysokości o kwotę pobranych emerytur wcześniejszych. Zdaniem organu rentowego, odwołująca wykracza tym samym poza przedmiot zaskarżonej decyzji, dlatego brak jest podstaw do uwzględnienia jej odwołania (odpowiedź na odwołanie z dnia 15 grudnia 2017 r., k. 5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca W. K., ur. (...), od dnia 4 marca 2007 r. miała przyznaną wcześniejszą emeryturę (decyzja z dnia 15 maja 2007 r. znak: E (...), k. 70 tom I a.r.).

Dnia 5 kwietnia 2013 r. odwołująca złożyła wniosek o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym (wniosek z dnia 5 kwietnia 2013 r. wraz z załącznikami, k. 1-5 tom II a.r.).

Decyzją z dnia 23 maja 2013 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. przyznał jej emeryturę od dnia 1 kwietnia 2013 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że podstawa obliczenia emerytury ulega pomniejszeniu o kwoty pobranej emerytury. Dodał, że wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej. Jednocześnie organ rentowy zaznaczył, że emerytura ustalona niniejszą decyzją zostaje zawieszona, ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym (decyzji z dnia 23 maja 2013 r., k. 35-37 tom II a.r.).

Z uwagi na przedłożenie przez odwołującą dodatkowej dokumentacji pracowniczej, decyzjami z dnia 3 lutego 2014 r. oraz z dnia 4 lutego 2015 r. organ rentowy przeliczał wysokość jej wcześniejszej emerytury, z uwzględnieniem dodatkowych okresów zatrudnienia (decyzja z dnia 3 lutego 2014 r., k. 43 tom II a.r., decyzja z dnia 4 lutego 2015 r., k. 55 tom II a.r.).

Dnia 18 października 2017 r. odwołująca ponownie złożyła wniosek o emeryturę (wniosek z dnia 18 października 2017 r., k. 1-12 tom III a.r.).

Po rozpatrzeniu wniosku odwołującej Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. dnia 15 listopada 2017 r. wydał decyzję znak: (...), mocą której odmówił W. K. ponownego przyznania emerytury. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że decyzją z dnia 23 maja 2013 r. odwołującej została przyznana emerytura z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, tj. zgodnie z art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (decyzja z dnia 15 listopada 2017 r., k. 13 tom III a.r.).

W. K. odwołała się od powyższej decyzji inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 1 grudnia 2017 r., k. 2-4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dowodów z dokumentów, w szczególności dokumentacji załączonej do akt organu rentowego. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie W. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 listopada 2017 r. znak: (...), było niezasadne i podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 148¹ § 1 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 155 ze zm., dalej: k.p.c.) sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism

procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W ocenie Sądu Okręgowego przeprowadzenie rozprawy w niniejszej sprawie nie było konieczne, gdyż z okoliczności prawnych i faktycznych niniejszej sprawy nie wynika żadna okoliczność uzasadniająca jej przeprowadzenie, w szczególności o podjęcie takiej czynności sądowej odwołujący nie wnosił w myśl art. 148¹ § 3 k.p.c. Postępowanie zostało przeprowadzone w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych ZUS(...) Oddziału w W. dotyczących odwołującej w myśl postanowienia z dnia 21 marca 2018 r. (k. 22 a.s.). Analizując treść tych dokumentów Sąd uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Na wstępie należy zaznaczyć, że w sprawach z odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych postępowanie przed sądem stanowi dalszy ciąg postępowania toczącego się wcześniej przed organem rentowym. W postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, które ma charakter odwoławczy i kontrolny, postępowanie dowodowe ogranicza się do sprawdzenia zgodności z prawem decyzji wydanej przez organ rentowy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2014 r. II UK 11/14).

Ze specyfiki spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych wynika, że kognicja sądu w danej sprawie zawsze wyznaczona jest zakresem rozpoznania zaskarżonej decyzji, gdyż sąd nie rozstrzyga o zasadności wniosku, lecz o prawidłowości zaskarżonej decyzji. W sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego sąd pierwszej instancji kontroluje bowiem jej zgodność z prawem, a sąd drugiej instancji - prawidłowość rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji w odniesieniu do stanu rzeczy (faktycznego i prawnego) istniejącego w chwili wydania przez organ rentowy decyzji. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot żądania jest określony treścią decyzji organu rentowego, od której odwołanie wszczyna postępowanie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Treść decyzji organu rentowego wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych (wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2000 r., II UKN 685/99; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 stycznia 2017 r., III AUa 303/16).

Zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 1383 ze zm., dalej: ustawa emerytalna) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Z treści tego przepisu wynika jednoznacznie, że ponowne ustalenie prawa do świadczeń - zarówno na wniosek osoby zainteresowanej jak i z urzędu - wymaga kumulatywnego spełnienia przesłanek ustawowych wymienionych w tym przepisie, a mianowicie:

- 1) przedłożenie nowych dowodów lub ujawnienie nowych okoliczności,
- 2) nowe dowody lub okoliczności istniały przed wydaniem decyzji,
- 3) nowe dowody zostały przedłożone lub nowe okoliczności zostały ujawnione po dniu uprawomocnienia się decyzji,
- 4) nowe dowody lub nowe okoliczności nie były znane organowi w dniu wydania decyzji,
- 5) nowe dowody lub nowe okoliczności faktyczne mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Złożenie wniosku o ponowne ustalenie uprawnień do świadczenia w trybie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi nadzwyczajną kontynuacją poprzedniego postępowania przed organem rentowym w tej samej sprawie, której celem jest podważenie pierwotnej decyzji i to bez względu na to, czy uprawomocniła się na skutek upływu terminu do wniesienia odwołania,

czy też na skutek orzeczenia sądu. To swoiste "wznowienie postępowania" ogranicza prawomocność czy też niewzruszalność decyzji organu rentowego

w sprawach emerytalno-rentowych. Obowiązkiem organu rentowego,

po złożeniu wniosku o ponowne ustalenie prawa do świadczenia, jest zatem dokonanie jego weryfikacji i ustalenie czy pojawiły się przesłanki określone

art. 114 ustawy emerytalnej. Po wniesieniu odwołania obowiązek ten spoczywa na sądzie (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 grudnia 2016 r. III AUa 812/16). W sytuacji gdy po uprawomocnieniu się decyzji przyznającej prawo do emerytury, nie przedstawiono nowych dowodów, istniejących przed dniem wydania tej decyzji a nieznanymi w tym dniu organowi rentowemu, to organ rentowy nie może z urzędu wszcząć postępowania o ponowne ustalenie prawa do świadczeń.

W piśmie procesowym z dnia 4 stycznia 2018 r. odwołująca podniosła, że w Centrum (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych uzyskała informację, że jej emerytura zostanie przeliczona po złożeniu wniosku o emeryturę ((...)). Wobec tego dnia 18 października 2017 r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o emeryturę. W jego treści nie zaznaczyła jednak, że wnosi o ponowne przeliczenie przyznanej jej emerytury. Nie dołączyła też żadnych dowodów, które świadczyłyby o tym, że wnioskuje o przeliczenie dotychczasowej emerytury. Wobec tego wniosek ten został potraktowany przez organ rentowy jako ponowny wniosek o emeryturę. Mając na względzie fakt, że odwołująca decyzją z dnia 23 maja 2013 r., znak:(...) uzyskała prawo do emerytury, organ rentowy słusznie uznał, że brak było podstaw do ponownego przyznania jej tego prawa. Zaakcentowania wymaga, że dopiero w odwołaniu W. K. podniosła, że wnosi o ponowne ustalenie wysokości emerytury, bez pomniejszania jej wysokości o kwotę pobranych emerytur wcześniejszych.

W ocenie Sądu ubezpieczona wykracza jednak poza przedmiot zaskarżonej decyzji, bowiem decyzja ta nie odnosi się do przeliczenia wysokości emerytury.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie W. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddziału w W. z dnia 15 listopada 2017r. znak: (...), jako niezasadne, o czym orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć odwołującej z pouczeniem.

O.D.